

TRN 2016-0047

Yttrande över samrådet om nästa regionala utvecklingsplan för Stockholmsregionen, RUFSS 2050

En större och starkare region handlar till stor del om att utveckla samarbetet mellan regionens kommuner. För Stiftelsen Electrum och Kista Science City AB är det angeläget att få möjlighet att bidra i den storregionala och den mellankommunala dialogen som SLL erbjuder.

Vi ser att förslaget till nästa regionala utvecklingsplan för Stockholmsregionen, RUFSS 2050, har ett tydligt fokus och en bra målbild, men vi väljer att här ta tillfället att beskriva ett antal för oss angelägna utmaningar och behov, detta för att säkerställa platsen Kista Science Citys roll som en av Sveriges viktigaste tillväxtmotorer.

Stärk sambanden till och från Kista

Perioden 2008-2013 har den regionala stadskärnan Kista-Sollentuna-Häggvik växt mer än dubbelt så snabbt som länets övriga yttre kärnor och kärnan har profilmässiga likheter med den centrala regionkärnan. Hög tillgänglighet i kombination med ett stort och varierat utbud av urbana funktioner skapar fördelar och attraktivitet för etableringar här.

Vi anser att det blivit allt viktigare att närmare studera sambanden mellan Kista och Barkarby och Kista och centrala Sollentuna och Helenelund. Den nuvarande indelningen av de yttre regionala stadskärnorna Barkarby-Jakobsberg respektive Kista-Sollentuna-Häggvik riskerar att leda planering av regionen till underutnyttjande av redan befintliga och nya möjliga synergier. Som påtalats i RUFSS finns i området svaga samband, men vi vill samtidigt betona det mer än 15-åriga nära sambandet i regionen där Stockholms stad, Järfälla och Sollentuna kommuner konsekvent verkar för att stärka de mellankommunala sambanden. Med de planerade och pågående regionala infrastrukturinvesteringarna i Tvärbana Norr Kistagrenen till Helenelund, tunnelbanan Blå linjes förlängning från Akalla till Barkarby, utbyggnaden av Mälärbanan Tomtebodä-Kalhäll till fyra spår och ny pendel- och järnvägsstation i Barkarby samt E4 Förbifart Stockholm, finns fantastiskt goda förutsättningar för tillväxt i regionen. Det finns därför all anledning att redan nu påbörja fördjupade studier för hur dessa två yttre stadskärnor kan samplaneras för att ytterligare stärka deras förmåga att specialiseras, stärka sina förmågor att attrahera verksamheter och för Kistas del också att utveckla sin stadsmässighet.

Stärk kollektivtrafiken i nordostsektorn

I Stockholms nordostsektor finns påtagliga brister i kollektivtrafiknätet, brister som tvingar in folk i bilar. Kollektivtrafikens andel av resorna till Kista är cirka 50 procent, vilket är avsevärt lägre än länsgenomsnitt. De tyngsta inpendlingsstråken till Kista går från den centrala kärnan och från Stockholms västerort och omgivande kommuncentrum. De tyngsta utpendlingsstråken från Kista går mot Bromma och Stockholms innerstad.

Tillgänglighet till stadskärnorna Barkarby-Jakobsberg och Kista-Sollentuna-Häggvik bör utvecklas med kapacitetsstarka kollektivtrafikförbindelser mot nordöstra Sollentuna och vidare till Täby. I regionplanen RUFSS 2010 redovisas ett stråk för utbyggnad av Tvärbanan från Kista/Sollentuna till Täby, ett alternativ som skulle innebära att Kistagrenen byggs ut till Täby via Sollentuna. Vi skulle mot bakgrund av de stora satsningar som görs på att utveckla Kista med omland, önska att man med berörda kommuner än en gång ser över de genomförda idéstudierna, den senaste 2014, för att på nytt söka kreativa lösningar för att stärka sambanden i detta tvärband i nordostsektorn.

Vidare bör frågan om en södra entré till pendeltägsstationen Helenelund aktualiseras, något som skulle stärka sambandet mot Silverdal. I det kommande arbetet med Tvärbanan Norr Kistagrenen kommer under en längre period den befintliga entrén att beröras av byggarbeten varför en sådan lösning också skulle kunna öka tillgängligheten under spårvägsutbyggnaden.

Förlängningen av tunnelbanans Blå linje till Barkarby/Järfälla blir ett välkommet tillskott till Kistas kollektivtrafikutbud och kommer att stärka hela regionen, inte minst i kopplingen till Västerås där det finns starka band mellan industriföretagen och deras forskning. Högst på önskelistan för förbättringar av Blå linjen är en utveckling av bytespunkten Kista C med tunnelbanestation och bussterminal, en miljö som dels uppfattas som otrygg, sliten och eftersatt och dels brister i orienterbarhet och tillgänglighet. I Kista Science City utvecklas framtidens digitala kommunikationsteknologier, detta borde självklart avspeglas när man reser till Kista med kollektivtrafiken. I innovationsklustret finns en stor vilja att erbjuda samarbeten med såväl trafik huvudman som operatörer, något som skulle kunna stärka bilden av Stockholm som globalt attraktivt för företag och talanger och som en av världens mest smarta regioner där nytänkande och trendskapande är viktiga inslag.

Bygg ut Arlanda och intensifiera arbetet med etablering av internationella direktflyg

Att regeringens utredningsman Anders Sundströms rapport "Mer flyg och bostäder" (31 mars 2016) nu visar på behov av utbyggnad av Arlanda flygplats är bra och något som skulle gynna näringslivet i Kista, där tillgång till direktflyg till Nordamerika och Asien högst sannolikt har direkt påverkan både på företags vilja att etablera sig i området och att stanna och växa.

Med en ny RUFSS med siktet ställt mot 2050 kan konstateras att det året beräknas huvudstadsregionen att ha växt med en miljon invånare och en stor del av dessa kommer att bo, studera och arbeta i stråket mellan Stockholm och Uppsala. Det är därför angeläget att redan nu se över pendeltågstrafikens kapacitet på sträckan och att göra en översyn av befintliga stationslägen utformning och tillgänglighet.

Lyft fram den digitala infrastrukturens roll för en växande region

En av anledningarna till att Stockholms näringsliv har haft stora framgångar är att det i Stockholms län finns en väl utbyggd digital infrastruktur. Som Stokab konstaterar i sitt remissvar är det viktigt att en utbyggnad av fiberinfrastrukturen bör vara prioriterad i den kommande regionala utvecklingsplanen. En mer framskjuten position i RUFSS och med det en ökad satsning på sammanhängande regional tillgänglighet till bredband bäddar för stärkta möjligheter till en rörlig arbetsmarknad, regionförstoring och för regionens framtida innovationskraft.

Med en tidshorisont mot 2050 är det också viktigt att den digitala infrastrukturen likställs med annan grundläggande infrastruktur och att möjligheterna med digitaliseringen integreras i analyserna och diskussionerna kring prioriteringar inom samtliga målområden.

Stärk samverkan mellan Mälardalens innovationsmiljöer, lärosäten och högre utbildningar

De stora vinster som kan uppnås med digitalisering riskerar delvis att motverkas av att många av dagens arbeten ersätts av datorer och robotar, i princip hälften av jobben i Sverige är hotade av automatisering och robotisering. En den smarta stadens paradox skulle alltså kunna vara robotisering som å ena sidan frigör människor från tråkiga arbetsuppgifter men å andra sidan riskerar skapa oro och frustration, något som i så fall kommer kräva stort nytänkande för att skapa ett socialt och demokratiskt hållbart samhälle med möjligheter till livslångt lärande och självförverkliganden samt för en ännu flexiblare arbetsmarknad.

Huvudstadsregionen kommer trots denna digitala revolutions omvälvning av arbetsmarknaden att enligt SLL till 2030 riskera en brist på högutbildade på mellan 44 000 och 73 000 personer. Det blir alltså angeläget att i RUFSS visa hur en väl fungerande kompetensförsörjning är beroende av en väl fungerande arbetsmarknadsregion, en fortsatt utbyggnad av infrastrukturen samt förbättrade pendlingsmöjligheter i Mälardalen. En ytterligare stärkt samverkan i kompetensförsörjningsfrågor mellan Mälardalens innovationsmiljöer, lärosäten och högre utbildningar skulle kunna bidra till att stärka Stockholm som kunskapsregion och säkra ett Stockholm för alla.

Ny strukturplan för Kista Science City 2017

En utveckling av Kistas stadsmässighet med förstärkt infrastruktur och utveckling mot en socialt och funktionsblandad stadsdel är avgörande för att säkerställa områdets attraktivitet. Ett nödvändigt tillskott av 6000 nya bostäder finns i plan för området, bostäder av blandkaraktär med varierande storlekar och upplåtelseformer. Ett tillskott av nya flexibla arbetsplatser samt utveckling av campusområdet kan på ett avgörande sätt säkra Kistas inbyggda förutsättningar för tillväxt.

En uppdatering av Kistas strukturplan från år 2000 genomförs nu och kommer att färdigställas 2017. Stockholms stad som genomför denna planering har uppdragit till Stiftelsen Electrum att i en parallell process ta fram de stadsmiljöprinciper som ska präglade Kista Science Citys utveckling, principer som sedan ska styra vägvalen i detaljplanering av området.

Det är för oss angeläget att vi kan få SLLs stöd för den regionala och mellankommunala dialog vi nu ska genomföra för att säkerställa att tyngdpunkten Kistas idag delvis svaga samband till omkringliggande områdens stärks. Detta för att Kista Science Citys fulla utvecklingspotential som säte för högteknologiska företag och miljö för högre utbildning i de nya vetenskaperna samt forskning och utveckling av nya tjänster och produkter, tas till vara.

Johan Ödmark sammanfattar Kista Science Citys syn på #rufs här:

https://youtu.be/4_AVvTeFLvA

Kista 2016-09-29

Johan Ödmark

VD Stiftelsen Electrum och Kista Science City AB